

Бердянський державний педагогічний університет
Кафедра музичного виховання

Форма № Н - 3.04

Бердянський державний педагогічний університет
Кафедра теорії та методики навчання мистецьких дисциплін

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Завідувач кафедри

_____ О.В.Мартиненко
“ ” _____ року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
підготовки здобувачів II (магістерського) рівня вищої освіти

КАМЕРНИЙ АНСАМБЛЬ

Спеціальність 014 Середня освіта (Музичне мистецтво)

Освітньо-професійна програма Музичне мистецтво та художня культура

Спеціалізація Інструментальне виконавство

Факультет психолого-педагогічної освіти та мистецтв

Бердянськ, 2021

Робоча програма з дисципліни «Камерний ансамбль» для здобувачів вищої освіти спеціальності 014 Середня освіта (Музичне мистецтво)

Освітньої програми Музичне мистецтво та художня культура

Розробник: кандидат педагогічних наук, доцент П.Б.Косенко

Робочу програму погоджено проектною групою освітньої програми «Музичне мистецтво та художня культура» та схвалено на засіданні кафедри теорії та методики навчання мистецьких дисциплін

від “___” _____ 2021 року (протокол №)

Завідувач кафедри теорії і методики навчання
мистецьких дисциплін

(підпис)

(Мартиненко О.В.)
(прізвище та ініціали)

Гарант освітньої програми

(підпис)

(Омельченко А.І.)
(прізвище та ініціали)

© БДПУ, 2021 рік

© Косенко П.Б., 2021 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань <u>01 Освіта/Педагогіка</u> (шифр і назва)	За вибором студента	
	Спеціальність <u>014 Середня освіта (Музичне мистецтво)</u> (шифр і назва)		
Модулів – 3	Освітньо-професійна програма: Музичне мистецтво та художня культура	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 6		2-й	2-й
Загальна кількість годин – 90 Мова навчання: українська		Семестр	
		3-й	3-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 12	Освітній ступінь: магістр	Лекції	
		12 год.	4 год.
		Практичні	
		12 год.	4 год.
		Самостійна робота	
		66 год.	82 год.
		Вид контролю: залік	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – ауд. 26% : сам. 74%

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни є підготовка висококваліфікованих фахівців спеціальності 014 Середня освіта (Музичне мистецтво), здатних до продуктивної музичної, музично-педагогічної і музично-просвітницької діяльності; підготовка студентів до самостійної практичної діяльності в якості учасників та керівників камерних інструментальних ансамблів (дуетів, тріо, квартетів, квінтетів тощо).

Основні завдання вивчення дисципліни:

- виховання національної свідомості та художньої культури студентів на основі вивчення кращих зразків українського фольклору та народної музики інших народів;

- послідовне та цілеспрямоване залучення студентів до концертно-виконавської діяльності на всіх етапах навчання з урахуванням їх індивідуальних особливостей та можливостей;

- інтеграція знань та вмінь, отриманих під час опанування виконавських та музично-теоретичних дисциплін фахової підготовки майбутнього вчителя музики;

- створення умов для найповнішого розкриття творчого потенціалу особистості кожного студента.

3. Компетентності та програмні результати навчання:

№ з/п	Програмні компетентності	Компетенції	Результати навчання
1.	Загальні компетентності	ЗК 1. Знання і розуміння предметної області та розуміння професії.	ПРН 9. Здатність демонструвати знання історії виконавського мистецтва; риси стилю виконавців різних шкіл та епох; інтерпретації творів видатними виконавцями сучасності, робити художньо-педагогічний аналіз музичного твору та обґрунтування його інтерпретації
2.		ЗК 7. Здатність до конструктивної взаємодії з іншими людьми, незалежно від їх походження та особливостей культури, і поваги до різноманітності.	ПРН 6. Здатність демонструвати вміння взаємодіяти з людьми та впливати на їх поведінку.
3.	Фахові компетентності	ФК 5. Здатність застосовувати виконавські уміння у	ПРН 11. Володіти музичним інструментарієм, основними виконавськими навичками, техніками

		<p>навчальній, педагогічній та концертно-виконавській діяльності; створювати власну оригінальну концепцію виконавської інтерпретації творів композиторів різних стилістичних епох та національних шкіл.</p>	<p>читання з нотного аркуша, транспозиції, акомпанементу. Вміти спроектувати й розкрити художній образ, створити атмосферу справжнього емпатійно-діалогового спілкування, залучити здобувачів до процесу спільної творчості. ПРН 13. Уміти відтворювати художню концепцію музичного твору, його форму і стиль, реалізовувати його педагогічний потенціал та демонструвати знання музичного репертуару, самостійно добирати твори для проведення уроків музичного мистецтва й організації позакласної музично-творчої діяльності.</p>
--	--	---	---

4. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Загальні основи камерного ансамблевого виконавства

Тема 1. Ансамбль як форма художньої діяльності. Специфіка камерного ансамблевого виконавства.

Тема 2. Розвиток навичок музикування у складі ансамблю.

Модуль 2. Робота над художнім образом у творах докласичної і класичної доби

Тема 3. Камерний репертуар епохи бароко.

Тема 4. Камерний репертуар епохи класицизму.

Модуль 3. Камерно-інструментальні ансамблі західноєвропейських композиторів XIX – першої чверті XX століть

Тема 5. Камерні твори доби романтизму.

Тема 6. Камерні твори композиторів-імпресіоністів.

Модуль 4. Сучасна музика для камерного ансамблю

Тема 7. Камерні твори композиторів-класиків XX-XXI століть.

Тема 8. Ансамблеві твори сучасних напрямів музичного мистецтва.

Модуль 5. Українська ансамблева музика

Тема 9. Камерна музика українських композиторів.

Тема 10. Українська народна інструментальна музика.

Модуль 6. Завершальний етап роботи над музичними творами.

Тема 11. Вдосконалення навичок ансамблевого виконавства.

Тема 12. Підготовка ансамблю до концертного виступу.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Перші приклади розвитку особистості в процесі навчання												
Тема 1. Ансамбль як форма художньої діяльності. Специфіка камерного ансамблевого виконавства.	7	1	1	-	-	5	7	1	-	-	-	6
Тема 2. Розвиток навичок музикування у складі ансамблю.	8	1	1	-	-	6	8	-	1	-	-	7
Разом за змістовим модулем 1	15	2	2	-	-	11	15	1	1	-	-	13
Змістовий модуль 2. Передвісники становленні теорії і практики особистісно орієнтованого навчання на Заході												
Тема 3. Камерний репертуар епохи бароко.	7	1	1	-	-	5	7	-	1	-	-	6
Тема 4. Камерний репертуар епохи класицизму.	8	1	1	-	-	6	8	-	-	-	-	8

Разом за змістовим модулем 2	15	2	2	-	-	11	15	-	1	-	-	14
Змістовий модуль 3. Зміст особистісно орієнтованого навчання під кутом зору вітчизняної педагогічної думки												
Тема 5. Камерні твори доби романтизму.	7	1	1	-	-	5	7	-	-	-	-	7
Тема 6. Камерні твори композиторів-імпресіоністів.	8	1	1	-	-	6	8	-	-	-	-	8
Разом за змістовим модулем 3	15	2	2	-	-	11	15	-	-	-	-	15
Змістовий модуль 4. Педагогічні умови реалізації методики особистісно орієнтованого навчання майбутніх учителів музики												
Тема 7. Камерні твори композиторів-класиків ХХ-ХХІ століть.	7	1	1	-	-	5	7	-	-	-	-	7
Тема 8. Ансамблеві твори сучасних напрямів музичного мистецтва.	8	1	1	-	-	6	8	-	-	-	-	8
Разом за змістовим модулем 4	15	2	2	-	-	11	15	-	-	-	-	15
Змістовий модуль 5. Педагогічна діагностика якості особистісно орієнтованого навчання майбутнього вчителя музичних дисциплін												
Тема 9. Камерна музика українських композиторів.	7	1	1	-	-	5	7	1	-	-	-	6
Тема 10. Українська народна інструментальна музика.	8	1	1	-	-	6	8	1	1	-	-	6
Разом за змістовим модулем 5	15	2	2	-	-	11	15	2	1	-	-	12
Змістовий модуль 6. Методи особистісно орієнтованого навчання												
Тема 11. Вдосконалення навичок ансамблевого виконавства.	7	1	1	-	-	5	7	1	-	-	-	6
Тема 12. Підготовка	8	1	1	-	-	6	8	-	1	-	-	7

ансамблю до концертного виступу.												
Разом за змістовим модулем б	15	2	2	-	-	11	15	1	1	-	-	13
Усього годин	90	12	12	-	-	66	90	4	4	-	-	82

5. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Ансамбль як форма художньої діяльності. Специфіка камерного ансамблевого виконавства.	1	1
2	Розвиток навичок музикування у складі ансамблю.	1	-
3	Камерний репертуар епохи бароко.	1	-
4	Камерний репертуар епохи класицизму.	1	-
5	Камерні твори доби романтизму.	1	-
6	Камерні твори композиторів-імпресіоністів.	1	-
7	Камерні твори композиторів-класиків ХХ-ХХІ століть.	1	-
8	Ансамблеві твори сучасних напрямів музичного мистецтва.	1	-
9	Камерна музика українських композиторів.	1	1
10	Українська народна інструментальна музика.	1	1
11	Вдосконалення навичок ансамблевого виконавства.	1	1
12	Підготовка ансамблю до концертного виступу.	1	-
	Разом:	12	4

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин	
		денна форма	заочна форма
1	Ансамбль як форма художньої діяльності. Специфіка камерного ансамблевого виконавства.	1	-
2	Розвиток навичок музикування у складі ансамблю.	1	1
3	Камерний репертуар епохи бароко.	1	1
4	Камерний репертуар епохи класицизму.	1	-
5	Камерні твори доби романтизму.	1	-
6	Камерні твори композиторів-імпресіоністів.	1	-

7	Камерні твори композиторів-класиків ХХ-ХХІ століть.	1	-
8	Ансамблеві твори сучасних напрямів музичного мистецтва.	1	-
9	Камерна музика українських композиторів.	1	-
10	Українська народна інструментальна музика.	1	1
11	Вдосконалення навичок ансамблевого виконавства.	1	-
12	Підготовка ансамблю до концертного виступу.	1	1
	Разом:	12	4

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Ансамбль як форма художньої діяльності. Специфіка камерного ансамблевого виконавства.	5	6
2	Розвиток навичок музикування у складі ансамблю.	6	7
3	Камерний репертуар епохи бароко.	5	6
4	Камерний репертуар епохи класицизму.	6	8
5	Камерні твори доби романтизму.	5	7
6	Камерні твори композиторів-імпресіоністів.	6	8
7	Камерні твори композиторів-класиків ХХ-ХХІ століть.	5	7
8	Ансамблеві твори сучасних напрямів музичного мистецтва.	6	8
9	Камерна музика українських композиторів.	5	6
10	Українська народна інструментальна музика.	6	6
11	Вдосконалення навичок ансамблевого виконавства.	5	6
12	Підготовка ансамблю до концертного виступу.	6	7
	Разом:	66	82

8. Методи навчання

Бесіда, пояснення, цілісний огляд музичного твору, наочний показ, інтонаційна підтримка, використання технічних засобів, метод асоціативних зв'язків, метод «монтажу», цілісне виконання твору, ескізне опрацювання музичних творів, метод уявної аудиторії, розкриття художнього змісту через конкретні властивості музичної форми, метод варіативної інтерпретації музичного твору

9. Методи оцінювання

Співбесіда, колективне виконання ансамблевих творів, залік

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота												Сума
Змістовий модуль №1		Змістовий модуль № 2		Змістовий модуль № 3		Змістовий модуль № 4		Змістовий модуль № 5		Змістовий модуль № 6		
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	100
8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	10	10	

Семестровий контроль відбувається у формі диференційованого заліку за результатами поточного контролю. Кількість отриманих балів з кожного виду контролю виставляється після кожного контрольного заходу, але не рідше одного разу на місяць. Внесення даних поточної успішності в журнал завершується до початку екзаменаційної сесії. Сума набраних балів за переводиться у національну 4-бальну шкалу та окремо конвертуються в шкалу ECTS шляхом ранжування навчальних досягнень здобувачів вищої освіти.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності		Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
78-89	B	добре	
65-77	C		
58-64	D	задовільно	
50-57	E		
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення

Акустичні музичні інструменти, звукопідсилювальна апаратура, паперові та електронні нотні матеріали, аудіо- та відео-записи. Персональний комп'ютер, з відповідним програмами для запису та редагування музичних творів.

12. Рекомендована література

Базова

1. Ансамблева народно-інструментальна традиція Прикарпаття : взаємодія фольклорного та академічного напрямів [колективна монографія]. – Івано-Франківськ : Гостинець, 2010. 272 с.
2. Арутюнян И.Е. Некоторые вопросы методики преподавания камерного ансамбля. – Ереван: Изд-во Луйс, 1986. 90 с.
3. Гундер Л. Плюралізм інтерпретації як формування художньої концепції камерно-інструментального виконавства // Вісник Прикарпатського університету. Мистецтвознавство Випуск III. Івано-Франківськ: Плай, 2001. С. 19-25.
4. Дапквашвили Т. Камерные инструментальные ансамбли и основные принципы ансамблевого исполнительства. Тбилиси, 1989. 188с.
5. Ільченко О.О., Сверлюк Я.В. Методологічні проблеми професійної музичної освіти. Рівне, 2004. 200 с.
6. Камерно-інструментальний ансамбль: історія, теорія, практика : зб. ст. / редкол.: І. Пилатюк (голова) [та ін.]. - Львів : Сполом, 2010. 458 с.
7. Повзун Л. Камерный ансамбль: из истории развития ансамблевого исполнительства и становления камерно-инструментальных жанров. Одеса : Друкарський двір, 2007. 54 с.
8. Польская И. И. Камерный ансамбль: История, теория, эстетика. Харків : ХГАК, 2001. 396 с.
9. Пшеничний Д. Аранжування для народних інструментів. Київ : Музична Україна, 1980. 117 с.
10. Хурматуллина Р.К. Инструментальные ансамбли: учебное пособие. Казань: «Астория и К», 2016.74с.

Допоміжна

1. Берегова О. Сильові тенденції в камерній музиці українських композиторів 80-90-х років ХХ сторіччя: ситуація постмодерну // Українське музикознавство. Вип. 29. Київ : НМАУ ім. П.Чайковського, 2000. С. 103-108.
2. Бычков Ю. Курс теории и истории музыкального исполнительства //Вопросы музыковедения. Теория. История. Методика. М.: МГИМ им. А. Г. Шнитке, 2009. Вып. II. С. 38-43.
3. Вульфус П. А. Камерно-инструментальные ансамбли Шуберта // Музыка Австрии и Германии XIX века: В 3-х кн. Кн. 1. Москва, 1975. С.216-261.
4. Гуменюк А. Українські народні інструменти. Київ : Наукова думка, 1967. 243 с.

5. Гуцал В. Інструментовка для оркестру українських народних інструментів. Київ : Музична Україна, 1988. 79 с.
6. Дика Н.О. Камерно-інструментальний ансамбль в Україні. Творчість і виконавство (1960-1980 рр.): Автореф. дис... канд. мист.: 17.00.03 / ІМФЕ ім. М.Рильського. Київ, 2001. 18 с.
7. Іваницький А. Українська народна музична творчість. Київ : Муз. Україна, 1990. 336 с.
8. Кушпет В.Г. Самовчитель гри на старосвітських музичних інструментах / В.Г. Кушпет. Київ, 1997. 136 с.
9. Мацієвський І. Ігри й співголосся. Контонація. Тернопіль: «Астон», 2002. 172 с.
10. Пасічняк Л. Український ансамбль народних інструментів у контексті формування академічних традицій. Здобутки і перспективи // Народно-інструментальне мистецтво на зламі ХХ-ХХІ століть: Зб. мат. міжн. наук.-практ. конф (ДДПУ ім. І. Франка, 25.03.07, м. Дрогобич). Дрогобич, 2007. С. 229-239.
11. Хоткевич Г. Музичні інструменти українського народу. Харків, 2002. 288 с.

13. Інформаційні ресурси

1. <http://bdpu.org/library.html>
2. <http://bdpu.org/index.html>
3. http://bdpu.org/primary_education.html
4. <http://notes.tarakanov.net/study.htm>